

UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTIT

2013

Mittarfeqarfiit
Grønlands Lufthavne | Greenland Airports

» IMARISAA

- 04** Paasissutissat suliffeqarfimmut tunngasut
05 Kisitsisit inerniliissutillu pingaarnerit
06 2013 naatsumik oqaluttuaralugu
 06 Pisut pingaarutillit
 07 Aningaasaqarnikkut malunniutaanerpaat
- 08** Qullersaqarfimmiit oqaaseqaatit
09 Naatsorsuuserisut oqaaseqaataat
10 Qullersaqarfimmiit oqaaseqaatit
 11 Inatsisartunut
 12 Aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuusiornermi akisussaaffi
 12 Inerniliineq
 12 Paasissutissiissutitut ilassuteqaat
 13 Aqutsisunit nalunaarusiaq
 13 Immikkoortortat arfinillit
 13 Pilersaarusiorneq
 14 Isumannaallisaallutik nakkutilliisut
- 15** Naatsorsuinermik nalunaarusiaq
 15 Timmisartuussinikkut ineriartorneq
 15 Angallassinikkut ineriartorneq
 16 Inerniliuttakkat ineriartornerat
 18 Aningaasaliineq
 19 Akissaatitigut kinguaattoorutinik naatsorsuineq
 19 2014-imut ilimagisat
 19 Ukiemoortumik naatsorsuereernermeri pisut
 19 2013-imi suleqatigisimasatsinnut qujavugut
- 20** Naatsorsuuitit inernerat
21 Aningaasatigut inissisimanerput
22 Aningaasat kaaviarneranut takussutissaq
23 Allattukkat
26 Naatsorsueriaasitoqaq malillugu:
27 Naatsorsuuitit inernerat naatsorsueriaasitoqaq malillugu
28 Naatsorsueriaaseq
30 Oqaatsit isumaat nassuaatissartaallu

» PAASISSUTTISSAT SULIFFEQARFIMMUT TUNNGASUT

SULIFFEQARFIK

Mittarfeqarfiiit
Postboks 1036
3900 Nuuk
kommune:
Kommuneqarfik Sermersooq

GER.nr. 15 84 65 85

Tel +299 32 60 05 | Fax + 299 32 60 10
www.mit.gl | mit@mit.gl

QULLERSAQARFIK

Pisortaq
Jens Rechnagel Lauridsen

NAALAKKERSUISOQARFIK

Peqqissutsumut Attaveqarnermullu
Naalakkersuisoqarfik

NAATSORSUUSERISUT

Deloitte Statsautoriseret
Revisionspartnerselskab

» KISITSISIT INERNILIISSUTILLU PINGAARNERIT

Kisitsisit pingaarnerit (t.kr.)	2009	2010	2011	2012	2013
Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit	313.278	345.537	371.400	351.779	357.938
Matussusiiissutissat	244.585	275.800	292.166	278.197	280.529
Sulisunut aningaasartuutit	144.363	142.858	149.570	151.996	151.862
Nalikilliliinani suli inernera	(22.564)	19.437	15.497	5.399	12.109
Nalikillileereernermei	71.438	65.485	64.719	65.501	62.555
Nalikilliliinerit assigiinngitsut	(3.419)	(3.571)	(3.139)	(3.693)	(3.258)
Inernerri	(97.421)	(49.619)	(52.361)	(63.795)	(53.704)
Sanaartornermut aningaasartuutit	1.720.013	1.666.639	1.616.725	1.557.890	1.505.171
Kaaviiartitsinermi naliliutit	103.497	97.214	107.936	120.733	117.132
Akiliisinnaassuserput	2.220	3.738	3.837	6.846	6.695
Nammineq aningaasaatit	1.720.617	1.691.623	1.641.553	1.572.812	1.516.708
Sivikitsumik akilersugassat	105.113	75.968	86.945	105.811	105.595
Ukiumoortumik illusiat	22.677	14.812	14.941	6.548	9.738
Ukiumut sulisoqarneq	412	403	412	420	414
Mittarfilt amerlassusaat	13	13	13	13	13
Qulimiguutilinnut mittarfilt mittarfeeqqallu	46	46	46	46	46
Namminersortuniik tapiissutit	(11.134)	-	(12.007)	(12.271)	(12.526)
Namminersortuniit sanaartornermut tapiissutit	25.510	16.851	7.823	807	3.451
Kisitsisit pingaarnerit					
Sulisumut ataatsimut tapeq	(27.024)	-	(29.143)	(29.217)	(30.256)
Sanaartornermut aningaasartuutit %-ngorlugit	1,32	0,89	0,92	0,42	0,65
Ilaasut amerlassusaat	417.396	423.059	429.161	414.446	397.856
Timmisartut qangattartut amerlassusaat	31.497	32.348	33.984	32.493	33.703
Qangattartuni tamani ilaasut	13,25	13,08	12,63	12,75	11,80

2013

NAATSUMIK OQALUTTUARALUGU

PISUT PINGAARUTILLIT

- Akinik qaaffaanikkut tulluarsaanikkut kiisalu ingerlatsinakkut sipaaruteqarnikkut angusarissaarutit anguneqarput. Sualummik nioqqutissanik inniminniisarneq qitiusumiik ingerlanneqalermat malunnaatilimmik sipaartoqarpoq, 10 % angullugu sipaaruteqarsimalluta.
- Aatsitassarsiornerup unikaallanneru malunnaateqarpoq timmisartuussisarnerit unittueeqqanerisigut.
- Narsarsuarmi nunanut allanut angallassinikkut aqquatinik allannguineq annertuumik kinguariariartitsivoq malunnaatilimmillu Kalaallit Nunaata kujataani angallattut ikilipiloornerisigut.
- Ikummatissat akiisa tungaatigut unammillertoqalernera kiisalu Air Greenlandip ikummatissatigut sipaarnarnerusunut Dash 8-nut nuunnerisigut ikummatissatigut isertitakinnerulernertaaq malunnaataavoq.
- Hotellit inissisimanermikkut atortorissaarnermikullu pissutsinut nutaanut malinnaaniapiloorput. Taassumalu kingunerisaanik unnuisoqarpiassaarnera Narsarsuarmilu unnuisartut tassaasarput ajornartuuinnikkut unnuisariaqalerlutik inniminniisut.

ANINGAASAQARNIKKUT MALUNNIUTAANERPAAT

- Nalikillileereerluni 2013-imi amigartoorutaapput 53,7 mio. kr 2012-imi 63,8 mio. kr.-usut.
- Naatsorsueriaasitoqaq atorlugu ukiumoortumik amigartoorutaapput 2013-imi 3,4 mio. kr, siorma 2012-imi 9,9 mio. Kr –nit amigartoorutaasut, taamaalilluni 66 %-imik pitsangngoriarsimasoq takuneqarsinnaavoq.
- Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 2 %-imik qaffariaateqarpoq, 351,8 mio. Kr-inik 357,9 mio. Kr.-nut qaffakkamik.
- Ingerlatsinikkut aningaasartuutit nikippiangillat aqtsilluarnikkut taamaakkaluartoq 2012-imut naleqqiullugu appasinnerulaarluni. Taassuma inernerup aqtsilluarnikkut angusaavoq, nutaanik pisiortunnginneq qitiusumiillu inniminniisalermerup kinguneraa.
- 2013 mi sanaartornernut aningaasaliisoqarsimavoq 9,7 mio. kr-inik, 2012-imilu 6,5 mio. kr.-inik.
- Nioqquissat quersuarmi uninngaannartartut 4 %-imik ikileriarput.
- Namminersorlutik Oqartussanut ingerlatsinermut tapiuteqartoqarpoq 12,5 mio. kr.-inik
- Aserfallatsaaliuinikkut kinguaattoorutit naatsorsuusiat 902,4 mio. kr-upput.

QULLERSAQARFIMMIIT OQAASEQAATIT

**Ullumikkut Mittarfeqarfuit ukiumoortumik naatsorsuusiornera
2013-imut tunngasoq naammassivarput.**

Naatsorsuuserineq, Namminersortut nalunaarusiaat nr. 25-mi 26. November 1998-imeersoq piumasarineqartutut aallaavigalugu ingerlanneqarpooq, suliffeqarfuit namminersortut pisortanit pigine-qartut naatsorsuuserisarnissaat pillugu nalunaarusiaq.

Naatsorsueriaaseq taamaattoq iluaraarput piviusoq saqqummer-tarmat aallaaviusarlunilu, suliffeqarfirup isertitaanik akilersuuta-anillu ersersitsilluartarmat aningaasatigullu angusatigullu ingerla-nera tamarmi ersetarluni.

Matumuuna Inatsisartunut ukiumoortumik naatsorsuusiagut aku-erisassangortippagut.

Nuuk , Martsip ulluisa 17-at 2014

Jens Rechnagel Lauridsen
Pisortaq
Mittarfeqarfuit

Ann Birkekær Kjeldsen
Allaffiffissornikkut Pisortaq
Peqqissutsimut Attaveqarnermullu
Naalakkersuisoqarfik

Naatsorsuuserisut Oqaaseqaataat

Inatsisartunut

Mittarfeqarfut ukiumoortumik naatsorsuusiaat kukkunersiorsimavagut piffissamut uunga tunngasut Januarip aallaqqaataaniik Decemberrip 31-anut, Naatsorsuusiat aqutsisunit oqaaseqarfingineqarsimapput, aqutsisunit naatsorsuusiugaapput. Naatsorsueriaasiat misissorparput, aningaasat isertut anisulu, namminneq aningaasat uninngasuutaat kiisalu iluanaarutitalimmik suliffeqarfinnut Namminersortut kaajallaatitaliaat malillugu naatsorsuusiorqarsimanersoq misissorlugu.

Aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuusiornermi akisussaaffi

Aqutsisut pisussaaffigaat ukiumoortumik naatsorsuusiorqartarnissaa, naatsorsuusiallu maleruagassamut naapertuttumik ingerlanneqarnissaat, ulluinnarni pissutsit piviusut tunngavigalugit ersarissumik piviusorpalaartumillu naatsorsuusiormanissaq qulakkeerneqassasoq, eqqortullu saqqum-miunneqassasut.

Naatsorsuuserisut akisussaaffi

Uagut naatsorsuuserisutut akisussaaffigaarput aqutsisut naatsorsuusiaat kukkunersiussallugit misissuinerpullu tunngavigalugu naliliiffigissallugit. Kukkunersuineq nunarsuaq tamakkerlugu maleruaqqusat naapertorlugit ingerlap-parput kiisalu Kalaallit Nunaanni immikkut kukkunersiunermi maleruaqqusat naapertorlugittaaq ingerlalluta. Tassanilu ilaavoq ileqqurissaarnissamik maleruagassaq taassumalu nassataraa kukkunersiuneq paasissutissiissasoq piviusumut saneqqutaarinngitsumik.

Kukkunersiunermi misissuiffingineqartarpoq naatsorsuusiamikisitsisit ilumut eqqortunersut, ukiumoortumik naatsorsuusiornermi ilumut naapertuttumik ingerlasoqarsimanersoq. Tassani periusissaq kukkunersiunersut aaliangertarpaat. Misissorneqartarpotaaq arlaatigut eqqunngitsumik paasisutissiisoqarsimanersoq, taamaassorigunikkumi misissueq-qissaarnissamik innersuussuteqarsinnaatitaapput pisari-aqarsoriguniku. Kukkunersiusut suliassaraattaaq aqutsisut naatsorsueriaasiannik apeqquissallutik kiisalu naatsorsuunermi tunngavigisimasaannik tunngavilersuutigisimasaannillu taamattaarlu inerniliisimanerannut misissueqqissaassallutik.

Kukkunersiusutullu isumaqarpugut naatsorsuusiap imaa ajunngitsusoq naapertuttumillu naatsorsuineq ingerlasimasutut nalilerumallutigu. Kukkunersiunermi eqqunngitsumik ingerlasoqarsimaneranik

Inerniliineq

Isumaqarpugut suliffeqarfimmik ukiumoortumik naatsorsuineq pisusissamisut ingerlasimasoq tassanilu aningaasat isertitat akiliutit uninngasuutillu Decemberrip 31-it 2013 piviusorpalaartut. Taamattaaq kukkunersiopagut isertut akiliutit ukiumoortumik naatsorsuunermi, Januariip aallaqqaataaniik ukiup naaneranut 2013-im, Namminersortut maleruaqqusaat naapertorlugu ingerlasimasoq, suliffeqarfut namminersortut pisortanut piginillit naatsorsuunermi nalunaarusiaq malillugu ingerlanneqarsimasoq.

PAASISSUTISSIISSTUTITUT ILASSUTEQAAT

Suliffeqarfiup pigisaanik nalilinnik naliliineq pisarpoq suliffeqarfiup aningaaasartuutai takutikkumallugit, pigisanik ikilisaasinnaaneq imaluunniit aningaaasatigut erniaqartitsilersinnaaneq allatigulluunniit periarfissanik atuisinnaaneq eqqarsaatiginagu, tamakkumi Namminersortunit aningaaasartuutinut inatsimmut ilaatinneqareermata.

Nuuk martsip 17-at 2014

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe

Kukkunersiuisoq pisortanit akuerisaq

» AQUTSISUNIT NALUNAARUSIAQ

Immikkoortortat arfinillit

Mittarfeqarfiiit timmisarttuusseqatigiinnut, inuiaqatigiinnut suliffeqarfinnullu kiffartuussisuuvvoq. Maanna Mittarfeqarfiiit siumut isigaluni pilersaarusrornera malillugu suliffeqarfik marlunnut avinnikuuvoq: Akuersissutinik annernut tigummennittut immikkoortortaq. Mittarfeqarnernut pisussaaffittut siullertut inissimasoq, immikkoortortap aappaani immikkoortortat sinneri tamarmik inissismapput ataatsimoorlutik. Soorlu inuiaqatigiit iluanni piumasaqaatit takkuttut imaluunniit akisussaaffinnik pisariaqartitsineq naaperlorlugu agguataarinerit allanik piffinni taakkunani isumalluuteqangimmat pisussaaffigilikkanut. Assersuutigineqarsin-naapput nunaqarfinni qatserisartoqarneq, elværkit kiisalu aqqusinniornerit. Taakkartorneqartunut allanullu sillimaffiginagit aningaasartuutaasartunut amigartooruteqartoqartarpooq, amigartoorutillu matussuserneqartarpuit allanut aningaasartuutissaraluanik nuussinikkut nikisititerinikkullu. Immikkoortortaqarfiiit arfinillit pilersinneqarnikuupput:

-
- › **Akuersisartoq mittarfeqarnikkut ingerlatsivik pingarnertut inissimasoq**
 - › **Iliuuseqarneq – niuernermut atasoq**
 - › **Hoteleqarneq**
 - › **Pilersuinertaa (kallerup innera, imeqarneq, kiassarneq, TV-lu)**
 - › **Sannaviit (biililerisut, sanasut, il.il.)**
 - › **Ininik attartorneq**
-

Iliuuseqarnermut immikkoortortami mittarfeqarfiiit timmisartuussinerup iluani kiffartuussisarpoq makkuusunik: Angallannerup iluani nassatat, timmisartut, ikaalernermermi misissuinerit kiisalu nunanut allanut immikkut misissueqqissaartarnerit. Pisussaaffeeqqallu allat isumagisarpaat, ulluinnarni "niuerpalaartumik isumaginninnermik" taaneqartartut.

Mittarfeqarfiiit unnuiffissanik pilersitsiortortarnikuupput allanik isumalluute-qannginneq pissutaalluni piffinni kiffartuussiffimminkki. Unnusarfiiit sumiiffii aaliangigaapput, siornatigut ajornartoermermi unnuiffissanik pinngitsoorani peqartariaqarnera tunngaviulluni.

Kiffartuussinerit Kangerlussuarmi Narsarsuarmilu Mittarfeqarfiiit tigummisaraat oqaluttuarisaanermi ineriarnermermi pissutsit atuuttut kingornutiinnarnikuguamikkit. Amerikkarmiut sakkutooqarnikkut aallussaat piujunnaarmata piffiit taakku nunaqarfittut naatsorsuunneqalernikuupput, taamaakkaluartoq Mittarfeqarfiiit kallerup inneqarnikkut, imeqarnikkut kiassarnikkullu akisussaasuullillu pilersuisuupput. Taakkua saniatigut kiffartuussinerit Kulusummi, Nerlerit Inaanni Qaarsunnilu ingerlanneqarput.

Mittarfeqarfiiit Immikkoortotaanni arlalinni immikkut ilinniarsimasunik inuttali-inissaq pisariaqartinneqarmat sannavinnik pilersitsisimapput, kiffartuussinerup aserfallatsaaliinissallu iluarsartuussassallu iluini pisariaqartitsineq malillugu ilinniarsimasunik sulisulorsornerup saniatigut. Sannaviit taakku piffinni mikinerusuni iluaqutaapput inuiaqatigiinnut, soorlu umiarsualiveqarnikkut, aqqusinniornikkut, aputaajaanikkut, taxaassinikkut, inuinnarnut suliffeqarfinnullu ikummatissanik pilersuinikkut Mittarfeqarfiiit avataatigut, kiisalu imeqarfiliornikkut tv-kkullu isiginaasanik kanaleqarnikkut.

Sulisutsinnut inissialiortariaqarsimavugut sulisuttalu saniatigut allanut attartortitsisarsimavugut inoqanngitsoqartillugu. Siunissami annertuumik inissialiavut timmisartortitseqatiiginnik allanik timmisartuuusserusuttunut ammaassinissamut iluaquersuutaalluariaannaapput annertuumillu pingaaruteqariaannaallutik.

Pileraarusrusiorneq

2013-ip ingerlanerani Mittarfeqarfuit pileraarusrusiorlutik aalartissimapput siumut isigisumik 2014-illu aallartinneraniik suliffeqarfimmuit iluaqtaalereersussamik. Pileraarusrusiaq taanna taaguuteqarpoq Nalinga 2016, taannalu pileraarusrusiaq ukiuni kingullerni marlussunni allanguineeqqat/nutarsaanerit arllallit pilersinnejareersut kinguneraat. Allannguinernut kingullernut ilaavoq Marts 2013-imi pisoq tassa Mittarfeqarfuit 13-iusimagaluit immikkoortortanut tallimanut ikilitinneqarnerat taamaalinerani nunanut allanut timmisartuussisartut mittarfii namminerisaminik immikkoortuupput. Taakku saniatigut mittarfuit akunnattumik angissusillit, mittarfuit minnerusut kiisalu miffissat uja-raaqqanik sanaat immikkoortunut agguarneqarnikuupput. Mittarfeeraaqqtat miffigiinnarneqarsinnaasut mittarfinnun qaninnerpaasaminnut atapput. Alloriarneq taanna pivoq ersarissaaniarnermi ingerlatsinikkut aningaasaqarnikkullu akisussaaffiup sumiinneranik.

Ukiuni 2012-14 iluanni suliniuteqartoqarpoq, Mittarfeqarfuit niuerpalaartumik pitsaanerpaamillu sullissilernissaat anguneqarnissaa siunertaalluni:

Suliffeqarfissuaq nutaaliortigineqarpoq immikkut niuerfeqalerluni attaveqaateqarfqarnerluni, pissutsinut teknikkikut atuuttunut naleqqusaasoqarpoq sipaarutaajutigisunik. Alloriarnerit taakku ersarississippaat Mittarfeqarfuit iluanaarutaat suminngaanneernersut, kiisalu sutigut piginnaaneqarfqarnerluta.

Paasisat nutaat tulluarsorneqassapput nalilersorneqarltillu politikkikut anguniakkanut tapersersuisunut soqutigisaqaqatigiinnullu naleqqussarlugit. Siunertaavoq pingaartillugu soqutigisaqaqatigiinnut suliffeqarfimmullu ersarissaanissaq paasissutissiinissarlu pingaaartinneqartut saninnguatigullu suliassat suuneri ersarinninngussallutik. Periusip taamaattup siunissamut ungasinnerusumut Mittarfeqarfuit pilersaarnissaannut iluanaaruteqarnissaan-ullu immikkut aqutissiuulluassammat suliassanik tigussaasunik.

Nalinga 2016 pileraarusrusiaavoq, Mittarfeqarfuit aqutsiunut assut pingaaartinneqartoq. Aqutsisut Mittarfeqarfuit akisussaaffi 1 ersarissassallugit ataatsimullu suliniuteqarfqigissallugit pingaartippaat. Pisarialittut piulersimavoq misissuiffineqarneq, alapernaaserfigineqarneq aningaasatigullu killeqalerneq pissutaallutik.

Mittarfeqarfinnut pisariaqarluinnarpoq nutarsaanissaq niuernikkut, eqaannerusumik aaqqinissaq, siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu anguniakkat kiffartuussinerlu sallitillugit, inuiaqatigijit mittarfeqarnerlu eqqarsaatigalugit pitsaanerpaamillu sullissinissaq anguniarlugi.

Isumannaallisaallutik nakkutilliisut

Angalanermi isumannaallisaanermik nakkutilliineq Mittarfeqarfuit suliassani akissussaaffiini qitiuvoq. Tikkinnermi aallalernermlu nassatanik, nassatanik tigummiartarissanik inunniq angalasunik misissuinerit aallussaraat, mittarfinnuk nakkutilliinerit sulilertussanillu sungiusaanerittaq suliaan-nut pingarernut ilaallutik.

Kangerlussuarmi isumannaallisaalluni nakkutilliineq anner-tuumik 2013-imi nutarsaaffigineqarpoq. Kalaallit Nunaanni nunanut allanut mittarfittut EU-mi inatsisitigut piumasaqaat-inut malinnaasussanngorami tulluarsartariaqalerluni. Isumannaallisaanermi nakkutilliinikkut allannguutissat nutarsarneqarput, EU-mit angallanikkullu quillersaqarfimmitt misissuiffigineqareerlutik, akuerisaasunik EU-mi mittarfuit naligilerlugit. Assersuutigalugu ullumikkut Kangerlus-suaq nunarsuarmi mittarfippassuit assigalugit "One Stop Security"-mik pineqartartutut ingerlavooq, angallattut nassatallu ataatsikkut isumannaallisaanikkut misissorsinnaallugit, Europami Nunanut Allanut mittarfeqarfuit naleqqatigalugit.

2013-imi periutsinik nutaanik eqquissivugut, angallattut imerpalusunik nassatani tigummiinnartakkaniitaqartillugit periuseqarnissanik maleruagassat naapertorlugit arsaarsi-salerluta, arsaarinissutillu allatorlugit naatsorsorneqarput-taaq. Ilinniartitaanerup iluani e-learningimik taaneqartartooq atorluarlugu sulisunik ilinniatitsivugut. Anguniagaasimavoq Mittarfeqarfinni sulisut tamarluinnarmik suliamut tassunga ilinniarsimasunngornissaat.

Inniminniisarned

Mittarfeqarfuit 2013-imi immikkuutaarlutik inniminniisarni-kuugaluarlutik ataatsimut inniminniisalerput. Taamannak periuseqalernermi niueqatitsinnut pisiniartartutut ataatsitut isikkoqalerluni.

Inniminniisoqarsinnaavoq akissaqartikkaanni atorfissaqarti-vikkaannilu minnerunngitsumik isumaqatigiissutit naaperto-qqissaarlugit kiisalu eqqaamallugu aaliangersimasuinnarnut isumaqateqarfqiginkuusaannatsinnut inniminniisoqarsin-naammat. Taakku saniatigut Mittarfeqarfuit tunngaviatigut kiffartuussinerminnilu maleruagassaqarnera eqqaamal-lugu pitsaassuseq aaliangersimasoq, kiffartuussineq, aki, sillimaniarnermut avatangiisinullu naapertuuttunnissaa piumasaqaataammat.

2013-imi toqqaannartumik internetsikkut inniminniisoqarsinnaalerpoq. Tassani nioqqtissat akiilu ersipput kiisalu

2013-IMI NIUERNERPUT KISITSISINNGORLUGU IMA ISIKKOQARPOQ

Sipaarutaasimasut **10 %** (amerlasuunik ataatsikkut inniminniinermi akikilliliiffigineqarnikkut immikkullu isumaqatigiissusiorniornikkut 2012-imi niueqatigiissimaneq aallaavigalugu)

2012-imut sanilliulluta niueqatigisimasatsinnik ikilisaaneq: **17**

Niueqatigiinnissamik isumaqatigiissusiornelerit (125 niueqatiginerpaasarpullu): **43**

Isumaqatigiissuteqarfigut %-inngorlugu (125 niueqatiginerpaasarpullu): **29 %**

niueqatigiinnermi maleruagassat attaveqaatillu ataaqqisari-allit malilluaqqissaagassallu eqquumaffigisariatut ilaallutik. Inniminniisiinnaallernerup taama ilusillip kingunerisaanik niueqatigullu attaveqartarnerput aalaakkaasunngorpooq niueqatigullu sullissilluarnerorpasilerlutik.

Inuaqatigiinnut akisussaaffiik

Mittarfeqarfuit Kalaallit Nunaanni angallassinikkut annertuumik akisussaaffeqarnermi saniatigut inuaqatigiinnut akisussaaqataapput. Kalaallit Nunaata annersaani suliffinni annersatut inisisimanitsinni piffinni arlalinni kisiartaangajattarpugut, suliffittut pisussaaffilitllu allaat oqarsinnaalluta nunaqarfinnik arlalinnik napatitsisuualluta. Tamanna ilisimmaarippalput ukiullu ingerlanerini ineriarorneq ilutigalugu pilersiortorsimavugut pisiniarfinnik, meeqqerivinnik, inissianik, aningaaserivinnik pilersuinernillu arlariinnik assigiinngitsunik.

Tamakkut pilersissimavagut pilersaarusiornagut pisariaqartitsinerli naapertorlugu pilersimapput ullumilu suliffeqarfuit-sinnut ilaaginnartussatut isikkulimmik piulersimallutik. Suliffeqarfippassuit inoqutigiinnut sullissineq siunertatut pigisarisarpaat taannalu aallaavigalugu suliniutissaminnik pilersaarusiortarlutik. Taamatut periuseqarnerup nassatarin-iartussaavaa avammut suliffeqarfiallu iluanut nuannersumik kinguneqarnera. Mittarfeqarfuit inuaqatigiinnut sullissinissartik pingaarutilittut siullertut isigiaannarnikuuat.

Suliffeqarfittut namminersortutut Namminersortunit piginilit-tut aaqqissuussinermut aningaasaliisinnatitaanngilagut, taammaattoq nuna tamakkerlugu mittarfiit timersornikkut piorsarsimassutsikkullu sammisaqarfiukkajupput. 2013-imi aamma alloriarnerit siullit pipput piareersaatitut AWG 2016 eqqarsaatigalugu.

Inuaqatigiinnut akisussaaffeqarnitta iluani ilinniagaqarneq nukittorsaavigaarpalput. Kalaallit Nunaanni suliffeqarfippalput suliffeqarfinnilu ilinniartuiteqarnerup tungaatigut annertunerpaatut inisisimavoq ilinniarfinnilu tamaginniik ilinniartuiteqartarpugut. 2013-imilu anguniakkatsinnut ilannguniukkuuarput immikkut aaliangersimasumik anguniagallit

tigusarniarlutigit. Inuuusuttut oqaatsitigut piginnaasaqqaat taamaallilutik angallannermi nakkutillinerup iluani piukkun-nartunngorlutik sulisorissallugit.

Sulisoqarneq

13-inik mittarfiuteqarpugut, mittarfeeqqat miffigin-narneqarsinnaasut 46-t kiisalu 410-nik aaliangersimasumik atorfedartitaqarnitsigut Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni anginerpaat ilaanni inisisimavugut. Suliassarpassuit ilinniarsimasunik inuttaqartussat pigitillugit piumasaqaatit imannanngitsut unamminartullu qeqqanniippugut sulisussa-gut atorfinnut assigiinngitsunut ikkuttussat suliinnarnissaat sulisussarsiornermilu kipiluttunartuunnginnissaq anguniart-arternera ilisimmaarippalput akisussaaffigalugulu. Suliso-qarnikkut ataqtigiaissaariuarneq nunami taama initussut-simigut siammasitsigisumi aalaakkaasumik sulisoqarniarneq unammillernartuuvoq.

Tamanna akisussaaffik immikkoortortat immikkullu ilin-niagallit iluminni tigummivaat ungasianiik aqutsineq iluaqutasumillu atuuppoq suliffeqarfuititsinni. 2013-imi us-sassaarusiorpugut nutaarsiassani naqitani tusagassiutitigullu Mittarfeqarfuit suliffsialaasoq Mittarfeqarfinnilu sulisuuneq nuannersutut ussassaarutigalutigu.

Inatsisitigut ilinniaqqinnissamut pikkorissartarnissanullu piu-masaqaatip saniatigut Mittarfeqarfuit sulisumik ilinniakkamin-nik nangitseqqittarnissaannik kajumissaarisarput, piginnaasat arlallit pigilertikkumallugit. Ingammik piffinni mikisuni sulisup ataatsip pisussaaffiit arlallit tigummillugillu akisussaaffigil-lugit sapinngisassai pisussaaffi arlaqalertaramik.

Ullumikkut siunissamilu qulakkeerumallugu piginnaasat sulisunit pigineqartut pissutsinut nutaanut naapertutissasut Mittarfeqarfuit iluminni ilinniartiteqqiinerit ingerlattarpaat. Ullumikkut Mittarfeqarfuit ilinniakkat assigiinngitsut 14-it pigivaat pikkorissarnerniik ullaunik arlalialunnik sivisussusilik-kanik ilanniakkanut takisuunut ukiorpalunni naammassis-iaggassanut timmisartuussinikkullu suliffisanik sumiluunniit ammaassisinnaasut periarfissaapput ilinniassallugit. »

Niuerneq

2013-imi niuernermut ineriertortitsinermullu immikkoortortaqarfegalernitsigut siuariaat malugisimaqaarput Mittarfeqarfinnilu niuerneq aatsaat iluamik equeersimaarfiglerlutigu. Taassumalu nassatarisaanik anguniakkatsinnut sallinngortissimavarpus sulisugut tamaasa niuerpalaartumik eqqarsarsinnaassuseqalertillugillu pissuseqalernissaat. Pingaartitatsinnut suliassanilu salliutitatsinnut ilaalluinnarpoq nutaaliorntsinnilu suli salliutinneqartuassalluni pingaarnertut. Assersuutigalugu Mittarfeqarfiiit ussassaarutinik ingerlatsilernikuupput pikkoriffigelernerullugulu inuppassuit mittarfiutiitsinni angallattut atorluarnissaa. Ussassaarusiittsinermi isertitat 50%-imik qaffannikuupput naatsorsuutigaarpull 2014-imi assinganik qaffaqqikkumaartoq.

Niuernikkut Ineriertorneq

Mittarfeqarfiiit kiffartuussiffimmeli iluani periarfissanillu allanik nutaanik ujarlertaannarput, sulisutik ilinniarsimasut mittarfeqarfinni atorluarumallugit. Tassani assersuutigineqarsinnaavoq sillimaniarnikkut sullissineq ineriertortittuagassaq assersuutigalugu Kalaallit Nunaata Qallunaallu Nunaata akornani Kangerlussuakkoorullugit assartugassat aatsitas-

sarsiorfinnut anngussassat assartortalersinnaagatsigit. Suliffeqarfittut ineriertortutut takorloorneqarsinnaavoq sulisugut sillimaniarnermut tunngasunik pikkorissartalersinnaassasut aatsitassarsiortoqalerpat iluaqtigisinnaasaminnik.

Mittarfeqarfiiit Sulisitsisut (GA-mi) ilaasortanngoramili, 2013-imi nunarsuaq tamakkerlugu attavissarsiulernikuuvoq, periarfissanik ujarlerluni. Assersuutigisinnaavarput misissuillutik angalasut ("survey"-flyvning) aatsitassarsiornikkut oliesiornikkullu piukkunnartorsiorlutik ujaasisut attaveqarfigniarneratigut.

2013-imi tamakku saaffigisimavagut paassisutissanillu tunioraalluta, isertitaqalaarlatalu misissuinerisa nalaani mittarfiutiitsinniik aallaaveqartillutigut.

Mittarfeqarfiiit Niuernikkut Ineriertornikkullu Immikoortortaqarfia suliarisartakkatsinnik akisussaaffitsinnillu naqitanngorlugit saqqummertussanik sanaartorput. Mittarfeqarfinni naalakkat peqatigalugit "Pitsaanerpaamik Sullissinissaq" anguniarlugu taama iliuuseqartoqarpoq, suliffeqarfissuaq tamaat eqqarsaatigalugu.

» NAATSORSUINERMIK NALUNAARUSIAQ

Timmisartuussinikkut ineriertorneq

2013-imi Mittarfeqarfinni pilersaarusrusiorneq tunisassiorneq eqqarsaatigalugu aporfippassuaqarsimavugut. Immikkoortat tamaasa eqqarsaatigalugit unittooqqavissunngikkaangami nikiminertoqartarluni kiffartuussinikkut niuernikkullu.

Aatsitassarsiornikkut oliesiornikkullu pisussat neriuuteqarfingisimasat pinngitsoorput takornariaqarneq nuna tamakkerlugu unittooqqavoq. Aningaasarsiutaasutaaapput nunap iluani pisut aallaavigalugit taakkuninnga sullissineq.

Mittarfeqarfuit kiffartuussinera 3,7 %-imik qaffalaaraluartoq angallattut ikileriarneratigut 2012-imut sanilliullugu 4,0 %-imik appariateqarpooq. Taamaalilluni angallassinikkut isertitat appariarpuit.

2013-imi unamminarnerpaasimavoq oqimaallunilu aqtsiniarnikkut pisunut piginnaasanik naleqqussaajuarnissaq pisari-aqarsimammatt. Oqareernitsitut unamminarsimaqaaq misilitarneqarnerlu annertusimalluni taamaammat kinguneranik tulluarsaasinnaanerput killeqarsimaqaaq ilarpassuliummi iluat-sinngitsoorlutik, ajoraluartumik.

Mittarfeqarfuit assigiinngitsutigut inatsisitigut aaliangersakkanik aqunneqarput, soorlu sulisutigut piumasaqaatitaqarluni ikinner-paaffimiissasut, atortorissaarutillu allallu atortut akulikitsumik misissorneqartarnissaannik piumasaqaateqarluni. Taakku aningaasartuutaapput, kiffartuussat amerlassusaat apeqquataatin-nagit piinggaatsooratik ingerlanneqartartussat. Niuernermut tunngassutillit pilersaarusruminaannikoqaat angallattut amerlassusaat nikerarlilltu akuttusangaarmata. Akuereqqaagassani pilersaarusrifigisinnanngisatsinni nakkaattorutit il-luatungilerniarsimavugut, niuerterup iluani pilersaarusrorluta, soorlu nunap qaavani aningaasarsiorgisinnanngisatsinnik pilersitsinikkut, ass. ikummatisanik tunisineq pisiniarfeeraqarnerlu aallaaviullutik.

Angallassinikkut Ineriertorneq

Qulaani taariikkatsitut timmisartut qangattartut amerliallakkaluartut ilaasut ikiliallapput 2012-imut naleqqiullugit. Mittarfiit ammasarneri/atuutarneri 2012-imut sanilliukkaanni amerlas-susaa ningaannngilaq. Ataani takusinnaavat ukiuni kingullerni tallimani qulaani taakkartorneqartut kisitsisinngorlugit amerlas-susaat:

› Aajuku ukiuni tallimani kingullerni timmisartut qangattartut mittarfiutitsinniik kisitsisinngorlugit ineriertorsimanerisa takussutissaat:

T.kr.	2009	2010	2011	2012	2013
Nunanut allanut timmisartuussisarnermi mittarfiit	6.891	7.217	7.696	7.537	7.988
Mittarfiit anginerit tullii	14.244	14.824	16.484	15.249	15.069
Qulimiiguulinnut mittarfiit	4.079	4.036	3.854	3.706	4.748
Miffigiinnarneqarsinnaasut	6.283	6.271	5.950	6.001	5.898
Katillugit	31.497	32.348	33.984	32.493	33.703

› Aajuku ukiuni tallimani kingullerni ilaasut amerlassusaasa ineriertor-simanerata kisitsisinngorlugu takussutissartaa:

	2009	2010	2011	2012	2013
Nunanut allanut timmisartuussisarnermi mittarfiit	155.515	154.918	161.946	159.665	159.432
Mittarfiit anginerit tulli	208.362	216.367	214.902	200.634	194.350
Qulimiiguulinnut mittarfiit	29.014	29.386	30.875	31.043	22.482
Miffigiinnarneqarsinnaasut	24.505	22.388	21.438	23.104	21.592
Katillugit	417.396	423.059	429.161	414.446	397.856

› Aajuku ukiuni tallimani kingullerni Mittarfeqarfiiit ammasimanerisa ineriertorsimanerata kisitsisinngorlugu takussutissartaa:

T.kr.	2009	2010	2011	2012	2013
Nunanut allanut timmisartuussisarnermi mittarfiit	1.736	1.933	2.225	1.804	1.910
Mittarfiit anginerit tullii	3.484	3.685	4.114	3.975	3.868
Qulimiiguulinnut mittarfiit	150	85	110	239	283
Miffigiinnarneqarsinnaasut	708	862	695	601	591
Katillugit	6.078	6.565	7.144	6.619	6.652

Inerniliuttakkat ineriertornerat

Erniat akilersukkat ilanngaatigereerlugit ajunaaruteqarsi-mavugut, ukioq manna 53,7 mio.kr.-inik, siorna 2012-imi 63,8 mio. kr.-sut. Nammned aningasaatigut 1.516,7 mio kr-iupput, siorna 2012-imi 1.572,5-iusut.

Iluanaarut ilanngaatigitinnagu kaaviiartitat aningaasat 2012-imut naleqqiullugit 1,8 %-imik qaffateqarput inerneratalugu 357,9 mio. kr.-it. Angallassinikkut isertitat 3,1 %-imik qaffateqarput akileraarutit 6,6 %-imik qaffanneratigut. Taassuma saniatigut timmisartut qangattartut 3,7 %-imik amerliallam-mata naak ilaasut 4,0 %-imik ikiligaluartut.

Kaaviiartitat ikilisimapput missingersuutinut 2,2 %-inut naleqqiukkaanni. Amigartoortit ilaasunut akitsuusiinerit

iluini 5,6 %-imik annertussuseqarput kiisalu ikummatisanik tunisinerup iluani 7,4 %-iulluni.

Ilaasunut akitsuusiineq annertuumik peqqutaaqataavoq saniatigut aatsitassarsiornikkut pikialaarnissaagaluup pinngitsoornera aamma nakkaataavoq. Ikummatisanik tuniniaanermi nakkaattorneq peqquteqarpoq unammiller-teqarneq kiisalu Air Greenlandip timmisartunik ikummatisatigut atuinnginnertusunut nuunnera, tassa Dash 8-nik pisiortornera.

Mittarfeqarfiiit mittarfinni ingerlatsinerup iluani mittarfile-risut qilingiluat mittarfinni 13-usuni namminneq pigivaat. Taakkulu mittarfeqarfiiit aningaasaqarneranut iluaqutaqaat sipaarutaallutik.

› Sipaaruteqarsimanernut peqqutit ataani takusinnaavasi, ukioq manna siornalu sanilliullugit kisitsisinngorlugit inernerri:

T.kr.	2009	2010	2011	2012	2013
Ukiumoortumik inaarut	-97.421	-49.619	-52.361	-63.795	-53.704
Ukiumoortumik ilanngaatit	71.438	65.485	64.719	65.501	62.555
Ingerlatsinermi pisariaqartitat	-25.983	15.866	12.358	1.706	8.851
Aserfallatsaaliinernut tapiutaasartut	9.810	8.736	6.526	612	3.113
Ukiumoortumik ingerlatsinermut tapit	6.400	6.440	6.400	6.400	6.400
Ukiumoortumik ingerlatsinermut tapit	0	0	0	0	0
Ingerlatsinikkut angusat tapisiat aallaavigalugit	-11.134	0	-12.007	-12.271	-12.526
Ingerlatsinikkut angusat tapisiat aallaavigalugit	-20.907	31.042	13.277	-3.553	5.838

> Sipaaruteqarnermut peqqutaasut ataani kisitsisinngorlugit takuneqarsinnaapput:

Peqqutaas	Aningaasat ooriarartalernagit
Mittarfinnut akileraarutit qaffanneqarmata	5.816
Niuerakkut allatigut qaffaanerit	343
Ingerlatsinikkut niuerakkullu aserfallatsaaliiinikkullu qaffaanerit	-2.928
Nioqqutissartornerulerneq	-3.827
Sulisunut aningaasartuutit apparmata	134
Ikummatissanut akiliutit apparmata	1.759
Aningaasartuutit tamalaanut ikilimmata	2.071
Sillimasiisarnerit ikilimmata	264
Ilinniartuuteqarnermut aningaasartuutit annikillimmata	353
Allaffissornikkut sipaaruteqartoqarmat	1.451
Ingerlatsinikkut sippakkat	1.176
Sanaartornikkut aningaasartuutit qaffammata	2.501
Allannguutit allat, ilanngaassereernermi	278
Katillugit	9.391

Nioqqutissanut atortussamaatinullu aningaasartuutit 5,2 %-imik qaffapput. Qaffanneranut peqqutaaqataavoq ikummatissat ilaat 4,0 % qaffaavagineqarnerat. Taakku saniatigut Kangerlussuarmi quersuarmi torersaanissaarsuaq aningaasar-tuutaasimavoq 1,2 mio. kr.-inik.

Avataaneersunut aningaasartuutit appaallassimapput 3,5 %-imik. Tassunga peqqutaavoq aningaasatigut imminut akilernissaasumik nioqqutissanik ataatsimut inniminniisalernerput taanna 2013-imi pivoq. Ataatsimut niuernerup eqqunneqarna-nera iluatsilluarsimaqaaq akikilliliiffigineqarnikkut akikitsumillu pisiniartarfittaaqtornitsigut iluanaaruteqangaatsiarpugut. Taakku saniatigut 2013-imi nutaanik pisariaqartinngisatsinnik pisiortornaveersaarnikuuvugut Kiisalu ataatsikkut anner-tuunik pisinaveersaarnikuulluta taamaaliornikkut angallat-toqannginerani isertitaqanngiffitta nalaani aningaasaqarner-put taamaalillugu nalimmassarparput.

Sulisunut aningaasartuutit 2012-imisut annertutigitikkusuk-katsigut nikinngillat iluatsilluarparput. Sipaarniuteqarnerput ingerlassimavarput qaangiuttoortunut aningaasartuutigut

unitsissimagatsigut atorfinititsisarnerillu immikkoortortaqar-finni arlalinni uninngativissimallutigut. Iluatsittumik atorfilit-tagut atorluarsimavagut immikkoortortaqarfiit akisussaaffit akimorlugit atortaratssigut malunnaatilimillu tamanna sipa-artsivoq. Taamaammat 2013-imi pilersaarusrorluarnerput imminut akilerpoq naak pissutsit malillugit akissarsiatiqut qaffaassutit maleruagassallu malikkaluarlutigut uagutsinnut nakkaataanngilaq.

Aningaasaliineq

Aningaasaliinermut inatsit naapertorlugu Mittarfeqarfiit 15,0 mio.kr-it angullugit akileraarusiinakkut isertitaqarsinnaati-taapput taakkulu aningaasat atortunut atortorissaarutinullu annertuunut atortussiaapput. Taanna inatsik tunngavigalugu pisiortoqarpoq atortorissaarutinik atortunillu angisuunik 9,2 mio kr-it nalinginut 2013-imi, taakkulu 2013-imi tamarmik piviusunngortinneqarput iluatsilluartumik. Taakku saniatigut ingerlatsinerup iluani iluaqutaasussanik aningaasartu-uteqarpugut 3,4 mio. kr.-inik. Taamaalilluni aningaasartuutit katillutik 2013-imi, nutaaliornernut atortorissaarutinullu, 12,8 mio. kr.-usimapput.

> **Ukiumoortumik aningaaasaliussat**

Oriarartaq anngitsut	2009	2010	2011	2012	2013
Aningaaasaliissutit ingerlaavartut	22.677	14.812	14.941	6.548	9.738
Nutaanik mittarfiliornerit	-3.020	-2.579	74	118	275
Aningaaasaliissutit katillugit	19.657	12.233	15.015	6.666	10.013

Akissaatitigut kinguaattoorutinik naatsorsuineq

Decemberip 31-at 2013 akissaatitigut kinguaattoorutissat
902,4 mio. kr. missiliussagaat

Akissaatitigut kinguaattoorutissat missiliugaasimapput, pige-riikkat nalikillisut nalingat nutaanillu pisiortonerup nalimikkut assigiinngissusaa aallaavigalugu naatsorsorneqartarpooq. Uuma kisitsisip takutinngilaa nutaanik pisiortortariaqalerneq pisari-aqartinneqalersoq imaluunniit uku aningaaasat pisiortornermut pinngitsooratik atorneqassasut, mittarfitt aserfallassimasut isumagineqarluarunnaaqgasulluunniit. Soorunami eqqumma-ariffingineqarput suut nutarsagassanngornersut suullu pisari-aqartinneqalersut taakkulu malillugit nutaanik pisiortornerit tulleriissaarneqartarpuit, pisariaqartinneqarnerpaat siullunneqarlutik sanaartornermut tapiutinik matussuserneqartarpuit.

Sanaartornermut tapiissutit mittarfinni atortutigut atortorissaarutitigullu pitsaussuseq naliginnaasumut naapertuutunngorsarneqartuaannartussaavoq. Ukiumut atortut nalikillinerini nutaanillu pinngitsooratik taarserneqartartus-saanerlet qiviaraanni tapiutaasartunullu naleqqiukkaanni imminnut ungasingaarmata, tapiutit naammangisaannar-mata aserfallattoqaqqanera naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Mittarfeqarfinnut tamanna suliassaq kipiluttunartuuvoq siunissamilu allanngorniarpasinnani, piffissaq sivisoog siumut eqqarsaatigalugu.

2014-imut ilmagisat

2014-imi angusarissaarnerunissaq 2013-imut naleqqiullugu, amigartoorteqarnissaq 50 mio. miss. nalikillileereernerup kingorna ilimagineqarpoq. Naatsorsueriaaseq qanganisaq malillugu 0 -mik inerneqarnissaat ilimagaarput.

Ukiumoortumik naatsorsuereernermermi pisut

Naatsorsuusiat naammassineranniik tunniussinissaq tungaanut pisoqarsimanngilaq inaarutaasumut sunniute-qarsinnaasumik.

2013-imi suleqatigisimasatsinnut qujavugut

Mittarfeqarfiit sullitatik, angallannermut aqutsisoqarfik, su-leqatigut Namminersortullu 2013-imi suleqatigilliuarngitsin-nut qutsavigerusuppagut nerilluta 2014-imi suleqatigiiinneq nuannersoq nangikkumaarlutigu.

Mittarfeqarfiit aqutsisuisa qutsavigerusuppaattaaq sulisutik 2013-imi sulilluarngimanerannut. Sulilluarnermikkut, aalaajanermikkut eqqarsarluarsinnaassutsimikkullu Mittarfeqarfiit tatiginartumik aalaajaatsumillu isumannaatsumillu suliffittut ingerlasinnaanera qulakkeerpaat.

» INERNILIINERUP TAKUSSUTISSARTAA

Aningaausat ooriarartalernagit	Allattugaq	2013	2012
Ilaanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat	1	357.938	351.779
Nioqqutissanut atortunullu atorsimasat		-77.409	-73.582
Avataaniittunut aningaaasartuutit		-116.558	-120.802
Sulisunut aningaaasartuutit	2	-151.862	-151.996
Nalikilliliinnginnermi inerneq		12.109	5.399
Nalikilliliinerit	3	-62.555	-65.501
Erniat akitsuutillu ilanngaatiginagit		-50.446	-60.102
Erniat akitsuutillu ilanngaatigereerlugit	4	943	515
Aningaaasartuutit	5	-4.201	-4.208
Ukiumoortumik inernerata		53.704	-63.795
Sillimateqarnissamut siunnersuut			
Sillimmatissanik illikartitsineq		-6.340	
Aningaaasaatsinnut nuussineq		-47.364	
Katillugit		-53.704	

» NAATSORSUUTIT OQIMAAQATIGIISSAARNERAT

Pigisat (T.kr.)	Allattugaq	2013	2012
Illuutit		219.634	242.440
Mittarfiiit		1.120.403	1.130.755
Kall.Innera, kiassarneq, imeqarneq, umiarsualiveqarneq il.il.		96.369	108.244
Teknikkikkut atortorissaarutit		7.989	9.825
Biilit angallatillu		57.448	62.059
Illuutit allat, ingerlatsinikkut atortut, pigisallu		3.328	4.567
Pigisatigut atortutigullu tigussaasut	6	1.505.171	1.557.890
Pigisagut katillugit		1.505.171	1.557.890
Nioqquissat ulluinnarnilu atortut		12.468	16.159
Ikummatissanut peqqumaasiviit		65.747	65.397
Uninngasuutit katillugit		78.215	81.556
Niuernermit aningaasat aasassat		25.510	30.698
Allanit akiligassat		392	281
Siumoortumik akiliutigeriikkat		6.320	1.352
Pissamaatit		32.222	32.331
Aningaasat tigoriaannaat		6.695	6.846
Ukiup iluani tunisinnaasatut naatsorsuussat		117.132	120.733
Pigisat nalillit		1.622.303	1.678.623
Akiitsut			
Aningaasat pigisat		23.532	23.532
Akitigut qaffassagassat	7	1.702.932	1.709.272
Aningaassat nuussat	8	-209.756	-159.992
Nammineq aningaasat uninngasuutit		1.516.708	1.572.812
Pisiortofitsinnut kiffartuussinermullu aningaasartuutit		10.311	16.327
Namminersortunut akiitsut		72.175	67.397
Feriepengesiassat		11.816	13.430
Akiitsut allat		6.697	8.118
Piffissalikkamik akilersugassat		4.595	539
Piffissami sivikitsumi akilersugassat		105.595	105.811
Akiitsut katinnerat		105.595	105.811
Akiitsut inernerat		1.622.303	1.678.623
Sillimmasiinerit pisussaaffilli il.il.	9		

» NAATSORSUERIAASEQ QANGANISAQ ATORLUGU NAATSORSUUSIAT INERNERI

Aningaasat ooriarartalernagit	2013	2012
Nalikilliliinnginnermi inernerata	12.109	5.399
Ilanngaareerluni erniat	-3.258	-3.693
Illuutinut aningaasartuutit	-9.738	-6.548
Illuutinik tuniniaaneq	166	0
Akilersuutissat	-721	-4.842
Ingerlatsinermi aningaasat allannguutaa	-1.544	-4.890
Aningaasat pigisat amerlassusaat	-2.265	-9.732
Ima pissarsiariniarneqarsimapput:		
Landskarsimiik aqutsinermut tapiutit	-6.126	-5.871
Sanaartornissamut tapiutit	3.451	807
Landskarsimiik ilanngaateqartinnagit tapiutit	-2.675	-5.064
Uninngasuutit tiguinnarissat allannguutaat	4.778	17.805
Tiguinnarissat allannguutaat	162	-3.009
Aningaasannanniutissat	2.265	9.732

» ALLATTUKKAT

1 Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviaartitat	2013	2012
Niuerikkut	138.906	140.268
Angallannikkut	196.321	190.505
Attartortitsinikkut	22.711	21.006
	357.938	351.779
2 Sulisunut aningaasartuutit		
Akissarsiat akissaatillu	139.331	140.398
Utoqqalinersiassat ikuutisiallu	8.339	7.399
Sulisoqarnikkut aningaasartuutit allat	4.192	4.199
	151.862	151.996
3 Nalikilliliineq		
Ukiumoortumik allattugaq 6 malillugu nalikilliliinerit	62.007	65.501
Uninngasuutit, nakkaattoorutit, sanaartornernik unitsitsinerit	548	0
	62.555	65.501
4 Aningaasaqarnikkut isertitat		
Erniat	395	33
Akitsuutit nunat allat aningaasaanniik qall. Oorinngortitsineq	548	482
	943	515
5 Erniatigut aningaasartuutit		
Namminersorlutik Oqartussanut akiligassat	3.657	3.542
Ernianut allanut aningaasartuutit	24	30
Akitsuutit, nunallu allat aningaasaanniik qallunaat aningaasanngortitsineq	520	636
Karsimi uninngasuutit	4.201	4.208

» ALLATTUKKAT

6 Pigisat atortussallu tigussaasut	Illuuteqarnikkut	Mittarfiit	Kall.innara, kiassarneq, imeqarneq umiarsualiveqarnerlu
Akit ukiup aallartinnerani atuuttut	673.682	1.320.370	406.055
Ukiup ingerlanerani qaffaatit	2.692	263	2.729
Ukiup ingerlanerani appaanerit	-3.610	0	-700
Ukiup naanerani akigititat	672.764	1.320.633	408.084
Ilanngaasersuineq ukiup aallartinnerani	431.243	189.615	297.812
Ukiumut tamarmut ilanngaasersuineq	24.927	10.615	14.459
Pigiunnaakkanut ilanngaasersuineq	-3.040	0	-557
Ukiup naanerani ilanngaasersuineq	453.130	200.231	311.715
Ukiup naanerani aningaasat uninn-gasut	219.634	1.120.403	96.369
2012-ip naanerani inernerit	242.440	1.130.755	108.244

7 Akinik qaffaanerit	2013	2012
Ukiup aallartinnerani uninngasuutit	1.709.272	1.709.818
Ukiumut isertitaniit	-6.340	-546
	1.702.932	1.709.272
8 Inernilliineq nuullugu		
Ukiup aallartinnerani uninngasuutit	-159.992	-91.797
Ukiumut isertitaniit	-47.364	-63.249
Ukiumut tapisiaq	-6.126	-5.871
Ukiumut sanaartornermut tapiliussat	3.451	807
Mittarfeqarfimmut piginneqataassutissatut tunniunneqartartut	275	118
	-209.756	-159.992

Teknikkikkut atortut	Biiit angallatillu	Illuutit allat, ingerlatsinermi atortut, pigisallu	Pigisat atortullu tigussaasut katillugit
119.471	196.356	43.858	2.759.792
403	3.519	396	10.002
0	-2.658	-350	-7.318
119.874	197.217	43.905	2.762.477
109.646	134.295	39.291	1.201.902
2.239	8.132	1.635	62.007
0	-2.658	-349	-6.603
111.884	139.769	40.577	1.257.306
7.989	57.448	3.328	1.505.171
9.825	62.059	4.567	1.557.890

9 Sillimaniarnissaq taarsigassarsinissarlu

Taamaattunik ilassutissaqanngilagut

» NAATSORSUERIAASITOQAQ MALILLUGU

Aningaausat ooriarartalernagit	Allattugaq	2012	2013
Ilanngaatit ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat	1	357.938	351.779
Tapiutit		-6.126	-5.871
Nioqquissanut atortussanullu aningaaasartuutit		-77.409	-73.582
Avataanut allanut aningaaasartuutit		-122.834	-126.543
Sulisunut aningaaasartuutit	2	-151.862	-151.996
Nalikilliliinngernermi inerniliussaq		-293	-6.213
Nalikilliliineq		166	0
Erniat akitsuutillu ilanngaatiginagit inernerera		-127	-6.213
Erniatigut akitsuutigullu isertitat	4	943	515
Ernianut akitsuutinullu aningaaasartuutit	5	-4.201	-4.208
Ukiumoortumik inerniliussaq		-3.385	-9.906

» NAATSORSUUTIT INERNERAT NAATSORSUERIAASITOQAQ MALILLUGU

Aningaasat ooriarartalernagit	2013	2012
Nioqqutissat	0	0
Nioqqutissat ulluinnarni atortut	12.468	16.159
Ikummatissanut peqqumaasiviit	65.747	65.397
Nioqqutissat pigisat	78.215	81.556
Akilersukkanit isertitassat	25.510	30.698
Aningaasat allanit tigusassat	392	281
Piffissami sivikitsumi akilersugassat	6.320	1.352
Akiligassaniik isertitassamaatit	32.222	32.331
Akiliutigisinnaasat	6.695	6.846
Kaaviliaartitat	117.131	120.733
Aningaasaatigut	117.131	120.733
Aningaasaliissutit		
01.01.1991 aningaasaatigut	23.532	23.532
Aningaasaatitsinnit nuussaq	-11.995	-8.610
Nammineq aningaasaatigut	11.537	14.922
Niuernermet kiffartuunneqarnermullu	10.311	16.327
Namminersorlutik Oqartussanut akiitsut	72.175	67.397
Feriepengesiassat	11.816	13.430
Akiitsut allat	6.697	8.118
Piffissap sivikitsup iluani akilersugassat	4.595	539
Piffissap sivikitsup ingerlanerani akiligassat	105.594	105.811
Akiligassat katillugit	105.594	105.811
Aningaasartuutit katillugit	117.131	120.733

NAATSORSUERIAASEQ

Naliginnaasq

Ukiumoortumik naatsorsuusiorneq Namminersorlutik Oqartussat ingerlanneqarpoq Nalunaarusiaq nr. 25 26. November 1998-imeersoq malillugu, suliffeqarfiiit namminersortut pisortanit piginillit pillugu nalunaarusiaavoq.

Naatsorsueqqissaarnermi ingerlariaaseq siornamiik allannguuteqanngilaq.

Mittarfeqarfiiit isumaqtigisiimapput ukiumoortumik angusat, uninngasuutit kiisalu aningaasartuutit pingaaruteqarnerpaat ilanngullugit siornatigut naatsorsuinermi periutsit qupp. 26-27 miuttut malillugit.

Ilanngaateqareerluni kaaviallitarf

Ilanngaateqareerluni kaaviallitarf tassaapput tunisat tamarmik.

Aningaasartuutit ingerlaavartut

Aningaasartuutit ingerlaavartut tassaapput pisariaqartitsinernut takkuteriasaartartunut aningaasartuutit siumut immikkoorteriigaangnitsut pilersaarutaanatillu.

Aningaasat immikkoorutillit

Aningaasat, isertut anisullu, ulluinnarni ingerlatsinermut tunngassuteqanngnitsut aningaasatut immikkoorutillitut taaguuserneqartarput.

Akileraarut

Suliffeqarfik akileraarusigassaanngilaq.

Nunat allat aningaasaataasa naliginiik qallunaat ooriinut naliliineq

Nunat allat aningaasaataannik akiliutit akilikalluunniit tamarmik qallunaat oorinngortinneqartarput, nali atutuotq malillugu. Equngassutit tassani pilersut soorlu amigartoortilluunniit inerniliussamut tamarmik ilaasarpuit.

Quersuarmiitit

"FIFO"-mik tunngaviusumik pineqartartoq malillugu nioqquissat quersuarni uninngasuutit nalilerneqartarput, pisiaanermik nalaani akigisaa atornagu ullumerpiq akit atuuttut malillugit nalilerneqartarlutik. Naliliinermi aqquataa akia ilanngunneqartarpooq. Nioqquissalli tuniniapioluukkat imaluunniit akivitsit malillugu akilerneqarnikuunngitsut akikilliliiffingeqartarput.

Pigisat/pisatat tigussaasut

Pigisat/pisatat tigussaasut nalilerneqartarput pisiaaqqaaramik akivia akitsutaasimasinaasut akikilliliissutaasimasinaasulluunniit ilanngaataallutlik ilassutaallutilluunniit.

Ukiumoortumik tulleriissaarinikkut nalilersuisoqartarpooq pigisat atortulluunniit nalingi nassaariniarlugit, pisooqas-susaanut pisarineqarfia nalaani akianut sanilliussinikkut

ullumikkut nalinga nassaarineqartarpooq naatsorsueqqis-saarnikkut. Timmisartut miffigisartagaata asfaltip ilaa nalikillinngisaannarpooq, naatsorsuutigineqartuaannarpooq suliarineqarnerani aningaasartuut nikinnavianngitsoq/appar-navianngitsoq.

naartornerup iluani uku aserfallannissamik tungaanut sivisussusilerneqarneri ima isikkoqarput:

> Illut/quersuit assigisaallu	15 – 50 år
> Mittarfiit	15 – 30 år
> Kall.innara, kiassarneq, imeq kiisalu	10 – 30 år
> Teknikikkut atortut	5 – 10 år
> Biilit angallatillu	5 – 20 år
> Illuliat,maskiinat pisattallu	3 – 5 år

Pisiat ataasiakkaat 50.000 kr. ataallugu akillit ukiumi pisiarineqarfianni aningaasartuutinut ilangunneqareertarput.

Tuniniaanikkut kiffartuussinikkullu akilersuutit

Akilersuutit tuniniaanernik kiffartuussinernilu nalilerneqartar-put ilanggaasereernagit annaasaqaataasinnaanerat eqqar-saatigalugu, immikkut ataasiakkaarlugit naliliiffiginerisigut nalinga nassaarineqartarpooq.

Tapiissutit

Mittarfeqarfiit suliffeqarfiuvoq namminersortoq pisortanit pigi-neqartoq Namminersorlutik Oqartussat ataani inissismagalu-arluni atuisunit akiliutinik ingerlasuuvoq taamaalilluni aamma Namminersorlutik Oqartussanut akileeqqataasarlutik.

Ingerlatsinermut tapit Namminersorlutillu Oqartussanut akil-iutit nammimeq aningaasaatitta iluaniittarput naatsorsuinermi inerniliussamiittarput.

Aamma taamattaaq suliassanut aaliangersimasunut aserfal-latsaaliinermut illutornermuluunniit tapiutit inissismapput.

Mittarfittaartoqassatillugu tapiutitut pissarsiat Mittar-feqarfinnut tunissutigineqartut naatsorsuinermi inerniliuussap iluaniittarput nammimeq aningaasaatit ataani, tunissutit ilang-gunneqanngikkallarmata mittarfiup nalinga allami allaqqasar-pooq sanaartornermut tunngassutilinnut.

Illuutitsinnik allanilluunniit atortorissaarutitsinnik nutaanik taarserneqarniarnerannut atattillugu tuniniaanermi iluanaaru-tit Namminersorlutik Oqartussanut nakkartarput. Naatsor-sueqqissaarnermi ajunaarutit allanneqartarpooq namminerlu aningaasaatininit toqqaannartumik ilanngaatigineqartarluni.

Aningaasat kaaviallaartitat takussutissartaat

Aningaasat kaaviallaartitat takussutissartaat nalunaarusiami piumasaqaatit malillugit suliaavoq.

» OQAATSIT ISUMAANNIK NASSUIAASSUTIT

› **Siumut naatsorsuusiorneq**

Unnusarfinni unnuissat amerlassusaannik siumut naatsorsuusiorneq. 100 %-uguni inissat tamarmik ulikkaarsimassapput.

› **Mittarfittut akuerisaanngikkaluarluni miffiusinnaasoq**

Piffik maleruagassat piumasaqaatillu akuersissutillu piginngikkaluarlugit qulimiguulinnik miffigineqarsinnaasoq.

› **Heliporti**

Mittarfeeraq qulimiguulinnik miffigineqarsinnaasoq utaqqisarfeeraqarlunilu ikummatissanik tunitsivilik.

› **Mittarfiviunngikkaluarluni qulimiguutilimmik**

miffigineqarsinnaasoq

Qulimiguulimmik miffigineqarsinnaasoq. Umiarsuarmiusinnaavoq, mittarfimmiusinnaavoq, mittarfeeraqqamiusinnaavoq.

› **Ammasarnerup avataatigut mittarfimmik ammaaneq**

Ammaanermik taaneqartarpoq mittarfiup ammasarfisa avataatigut ammaasariaqarsimagaanni. Ammaaqqusisut mittarfimmik atuerusuttut akiliisussaasarput Mittarfeqarfiiit akigititaat akiutaallu malillugit uani nittartakkami takuneqarsinnaasut www.mit.gl.

› **Aningaasatigut matussusiisarneq**

Aningaasatigut matussusiisoqartarpoq ingerlatsiviit akornanni isertitakitsut isertitaqqortunerniik matussuserneqartarput taamaalilluni aningaasaqarnikkut nalimmassaasoqartarpoq.

› **Quersuarmiititat nalingi**

Nioqqtissat quersuarmi uninngasut aningaasatigut nalingi.

› **Mittarfeqarfiiit ingerlaavartumik**

Nunatta karsianut akiliutigineqartoq

› **Ajornartoornermi unnuiffissat**

Timmisartuussinikkut kinguaattoortoqartillugu unnuiffissaateqarnissaq.

› **Kiffartuussinikkut isumaqatigiissut**

Suliffeqarfiiup Namminersortullu akornanni akiliutitigut isumaqatigiissut. Survey-flyvning=Misissuartortunik timmisartuussinerit

› **Aserfallatsaaliinikkut kinguaattoorutinik isumaginninneq**

Aserfallatsaaliugassaagaluanik ingerlatsinngitsoornerup kinguneranik pigisat naleerukkiatornerat. Qanganitsertunik piiannerup nutaanillu pisiornerup naligi aallaavigalugit siumut naatsorsuusiorneq ukiut tamaasa pisartoq.

TF-JMB

FLUGELAG ÍSLANDS

UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTIT
2013
